

Základy kombinatoriky a teorie grafů

Cvičení #4 – Souvislost grafů

Opakování: Souvislost grafů

Bud' $G = (V, E)$ graf. G je *souvislý*, pokud mezi každými dvěma vrcholy existuje cesta. *Hranový řez* G je množina $F \subseteq E$ taková, že graf $(V, E \setminus F)$ je nesouvislý. *Vrcholový řez* G je množina $C \subseteq V$ taková, že graf $G[V \setminus C]$ je nesouvislý (kde $G[A] = (A, E \cap \binom{A}{2})$ je graf, který g indukuje na A).

Hranová souvislost G (značíme $k_e(G)$) je velikost nejmenšího hranového řezu G . *Vrcholová souvislost* G ($k_v(G)$) je $k - 1$, pokud $G \simeq K_k$, a velikost nejmenšího vrcholového řezu G jinak. Graf je *vrcholově* (resp. *hranově*) k -*souvislý*, pokud $k_v(G) \geq k$ resp. $k_e(G) \geq k$.

Věta 1 (Fordova–Fulkersonova věta). $k_e(G) \geq k$, právě když mezi každými dvěma vrcholy $u, v \in V$ existuje alespoň k hranově disjunktních cest.

Věta 2 (Mengerova věta). $k_v(G) \geq k$, právě když mezi každými dvěma vrcholy $u, v \in V$ existuje alespoň k vrcholově disjunktních cest (u a v samozřejmě sdílejí).

Příklady

1. Dokažte následující tvrzení pro vrcholově k -souvislý graf $G = (V, E)$:
  - (a) Pro každý vrchol $x \in V$ a každou množinu $A \subseteq V$ takovou, že $|A| = k$ a $x \notin A$ existuje k cest z x do vrcholů A takových, že každé dvě z nich sdílejí pouze x .
  - (b) Pro každé dvě disjunktní množiny $A, B \subseteq V$ velikosti k existuje k úplně vrcholově disjunktních cest z A do B .
2. Bud' Q_k hyperkrychle (tj. $Q_k = (\{0, 1\}^k, E)$ a $x, y \in E$, právě když se x, y liší na právě jedné pozici). Ukažte, že $k_v(Q_k) = k$.
3. Graf je k -regulární, má-li všechny stupně rovné k .
  - (a) Ukažte, že pro každé $k \geq 2$ je každý k -regulární souvislý bipartitní graf vrcholově 2-souvislý.
  - (b) Platí předchozí bod i bez předpokladu bipartitnosti?
  - (c) Co kdybychom se ptali na hranovou souvislost?
4. Graf G je *kriticky 2-souvislý graf*, pokud $k_v(G) \geq 2$, ale $k_v(G - e) \leq 1$ pro všechny hrany $e \in E(G)$.
  - (a) Dokažte, že G má vrchol stupně 2.
  - (b) Pro každé n najděte příklad kriticky 2-souvislého grafu s vrcholem stupně alespoň n .
5. Orientovaný graf $G = (V, E)$ je *silně souvislý*, pokud pro každé $u, v \in V$ obsahuje cesty $u \rightarrow v$ i $v \rightarrow u$.
  - (a) Ukažte, že orientovaný graf je silně souvislý, právě když z každé vlastní podmnožiny $\emptyset \subsetneq X \subsetneq V$ vychází alespoň jedna hrana.
  - (b) Ukažte, že každý turnaj (orientace úplného grafu) je silně souvislý právě tehdy, když obsahuje orientovaný hamiltonovský cyklus (tj. kružnici, která navštíví každý vrchol právě jednou).